Cena za egzemplarz 15 groszy

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3,— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON nr. 1414.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. Wiersz reklamowy 60 groszy

REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach Rynek 12.

Nr. 290. Katowice, niedziela 18-go grudnia 1927 **Rok 26.**

O naprawę śląskiego ustroju rolnego.

Katowice. (PAT.) Dnia 15-go grudnia 1927 r. odbyło się w Katowicach posiedzenie Śląskiej Wojewódzkiej Rady naprawy ustroju rolnego. Rada z uznaniem stwierdziła, że rok 1927 zamyka się po raz pierwszy na obszarze śląskim bilansem czynnym akcji parcelacyjno-osadniczej, oraz bilansem czynnej akcji budowlanej w dziedzinie tworzenia robotniczych osad mieszkaniowych. Na zaprojektowane programy i plany prac na rok 1928 Rada się zgodziła całkowicie. M. i. przewidziano w programie prac załatwienie sprawy rozwiązania fideikomisów i wydania kilku niezbędnych jeszcze na Śląsku ustaw, w szczególności dotyczących osadnictwa mieszkaniowego. W sprawie wydania ustawy o scalaniu gruntów (komasacji) w Województwie Śląskiem Rada wypowiedziała się za nierozciąganiem na Śląsk ustawy komasacyjnej, obowiązującej w innych województwach, jak to podnosili niektórzy członkowie Rady, lecz za wydaniem za zgodą Sejmu Śląskiego w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzplitej przepisów przystosowanych w tej sprawie do warunków Województwa Śląskiego. Wreszcie Rada na podstawie szczegółowego i nader rzeczowo opracowanego referatu dr. Kotasa uznała, że dokonana w swoim czasie przez b. władze austrjackie likwidacja serwitutów szałaśniczych w b. Komorze Cieszyńskiej spowodowała gospodarcze pokrzywdzenie zainteresowanej ludności i na wniosek referenta powołała ze swego grona specjalną Komisję.

Chiny a Polska.

Dnia 14 bm. w Warszawskim Instytucie Wschodnim wygłosił odczyt p. Karol Pindor, delegat Rzeczypospolitej w Chinach, o obecnej sytuacji w Chinach. Referent po przedstawieniu historycznego zarysu stosunków politycznych w Chinach, określił obecną sytuację jako gruntowny proces przemiany organizacji społecznej Chińczyków. W procesie tym działa cały szereg czynników natury historycznej, społecznej, oraz politycznej. Poza czynnikami czysto wewnętrznemi bezsprzecznie na proces rewolucyjny Chin wpływają także w poważnej mierze zewnętrzne czynniki polityczne. W wielkiej rozgrywce sił politycznych jakiej świadkami jesteśmy w obecnym okresie historji chińskiej, odgrywają poważną rolę państwa, zainteresowane obecnie sprawą chińską, tj. Anglja, która ma zainteresowanie handlowe; Ameryka, którego chciałaby opanować Chiny swojemi wpływami, dalej Japonja, która najbliżej położona jest Chin. Rosja sowiecka wreszcie dąży do wprowadzenia ustroju komunistycznego w Chinach. Dążenie to spotyka się z poważną trudnością wobec braku wielkich fabryk i wielkiej własności ziemskiej w Chinach. Wielkie fabryki w Chinach znajdują się tylko na terenach pogranicznych państwa, w wielkich portach, gdzie są własnością obcego kapitału.

Kolonja polska liczy w Chinach mniej więcej 3 tysiące Polaków. W Charbinie kolonja polska posiada dwa kościoły trzy szkoły i szereg organizacyj społecznych. Większość kolonji polskiej — to robotnicy.

W zapytaniach, skierowanych do referenta, poruszono cały szereg zagadnień natury gospodarczej. P. delegat Pindor zwrócił uwagę na szerokie możliwości wywozu polskiego przemysłu na rynkach chińskich gdzie otwiera się duże pole do wymiany handlowej Wśród sfer gospodarczych polskich dotychczas jeszcze zauważyć się dał brak zainteresowania rynkiem chińskim. Poważną rolę wśród Chińczyków odgrywa sprawa pochodzenia towarów. Polska, z którą Chiny

Uchwały zarządu Związku Gmin.

Katowice. (PAT). Na czwartkowem posiedzeniu zarządu Związku Gmin przyjęto z małemi poprawkami projekt noweli do ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, przedłożony zebraniu przez syndyka Związku p. Kuhnerta. Postanowiono zwrócić się do klubów poselskich, by projekt ten, jako własny, wniosły do Sejmu. Następnie Zarząd Związku polecił syndykowi czynienie starań o rozciągnięcie mocy obowiązującej rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 8 listopada br. także na urzędników samorządowych. Rozporządzenie to bowiem zwalnia urzędników państwowych od opłaty dodatku komunalnego do podatku dochodowego, a ponieważ urzędnicy samorządowi w obowiązkach zrównani są z urzędnikami państwowymi, a ponadto odebrano urzędnikom samorządowym bierne prawo wyborcze do ciał komunalnych, przeto słuszną rzeczą byłoby, aby urzędników samorządowych zwolniono także od opłaty dodatku. Po wyczerpującem omówieniu kilku przepisów ustaw o podatku dochodowym i przemysłowym wybrano rewizora Kas Oszczędności i Komunalnych, działającego w imieniu Związku Gmin, w osobie burmistrza p. Flacha. Uproszono również burm. Flacha, aby odtąd stale pełnił funkcje czynnego i urzędującego przewodniczącego Zarządu. Oprócz tego załatwiono cały szereg spraw bieżących.

Ameryka nie wpuszcza handlowych agentów sowieckich.

Waszyngton. (PAT). Jedenastu członków rady gospodarczej rządu sowieckiego, którzy z Makarowem na czele przybyli na pokładzie „Parengaria" do Nowego Jorku, zostali zatrzymani przy wjeździe i odstawiono ich na razie do Ellisisland, gdzie ich też internowano do ostatecznej decyzji. Delegacja zamierzała zakupić w Ameryce maszyny rolnicze za 10 milj. dol.

nie miały nigdy zatargów ani politycznych, ani gospodarczych może liczyć na przychylne przyjęcie wśród sfer gospodarczych chińskich swojej produkcji. Należy zatem rynkiem tym istotnie się zainteresować, a szereg producentów winien posłać tam swoich przedstawicieli, którzy zawiązaliby stosunki na rynku chińskim. Ściślejsze i bardziej ożywione stosunki gospodarcze z Chinami nastąpić będą mogły po zawarciu traktatu polsko-chińskiego. Wtedy czas będzie zakrzątać się około zorganizowania i Towarzystwa Polsko-Chińskiego, mającego na celu zbliżenie obu narodowości, i Izby Handlowej polsko-chińskiej, która ułatwi stosunki wymiany między obu państwami. Poważnym czynnikiem w rozwoju stosunków gospodarczych polsko-chińskich odegrają również bezpośrednio stosunki bankowe, których brak odczuwano dotychczas bardzo silnie. Sprawa ta znajduje się na dobrej drodze.

Przegląd polityczny

Uchwały Piasta śląskiego.

W Katowicach obradował okręgowy zarząd stronnictwa „Piast“ województwa śląskiego pod przewodnictwem b. posła Bobka. Referaty o sytuacji politycznej i zbliżających się wyborach wygłosili p. Bobek i poseł Szuścik. Po przeprowadzonej dyskusji uchwalono rezolucję, w której oświadczono, że stronnictwo „Piasta“ na terenie województwa śląskiego przy nadchodzących wyborach do Sejmu i Senatu pójdzie solidarnie z blokiem ogólnopolskim na Górnym Śląsku.

Kto zbankrutował?

Zanim się okaże, który z dawnych posłów będzie porzucony przez swych wyborców i nie dostanie się do nowego sejmu, interesujące jest stwierdzić, którzy z nich uznają się sami za zdyskwalifikowanych i wycofują się z życia politycznego. Jako pierwszy oświadczył o rezygnacji z karjery politycznej b. minister skarbu i mąż zaufania endecji, Wład. Kucharski. Za aferę żyrardowską, która przyniosła państwu olbrzymie straty, sejm większością głosów uznał go za nadającego się do oddania pod Trybunał Stanu.

Wraz z nim zniknie z widowni b. senator Hammerling, przyjaciel i powiernik ministra Kucharskiego.

Nie ma też zamiaru kandydować przywódca N. P. R. p. Popiel, który miał stanąć przed sądem marszałkowskim, ale bezpośrednio przedtem złożył mandat.

P. Korfanty, który przed tym sądem nie zdążył ujść i został zdyskwalifikowany nietylko jako poseł, ale także jako publicysta i finansista, oświadczył, widocznie w poczuciu swej winy, że kandydować nie będzie. Pomimo, że wiecownicy protestowali przeciwko tej decyzji, p. Korfanty jej nie cofnął.

Również kolega pana Korfantego z chadecji, dr. Dymowski, kandydować nie będzie, gdyż za nadużycia w bankach siedzi w więzieniu.

Trzeci członek chadecji, poseł białostocki Kryckiewicz, również potępiony wyrokiem sądu marszałkowskiego, obiecał nie nadużywać dalej cierpliwości swych wyborców.

Z Piastowców wycofał się brat stryjeczny pana Witosa, Andrzej Witos, gdyż sąd partyjny potępił jego nadużywanie mandatu do prywatnych interesów. Podobną opinję ma wydać sąd partyjny o kilku przyjaciołach Witosa, a między nimi o p. Szydłowskim, który mimo, że był posłem ludowym, jest dotychczas reprezentantem „Berg- und Hüttenmännischer Verein“ i wyzyskiwał swój mandat, by w ministerjach chodzić za interesami wielkich przemysłowców, za co pobiera sute wynagrodzenie.

Czekamy — aby także inni posłowie u nas sami uznali się za niepotrzebnych, zanim powiedzą im to wyborcy.

Stanowisko stronnictwa katolicko-ludowego.

W dążeniu do wytworzenia wspólnej platformy wyborczej na terenie całego państwa, narodowa demokracja wytęża siły, aby przyciągnąć do siebie szczerze katolickie organizacje polityczne, między niemi także stronnictwo katolicko-ludowe, stojące pod patronatem biskupa tarnowskiego, ks. Wałęgi. Na usiłowania daje obecnie wyraźną odpowiedź organu tego stronnictwa „Lud Katolicki“. Pisze on, że także pod względem religijnym stronnictwo ma większe zaufanie do p. marszałka Piłsudskiego, niż do pana Witosa i uważa, że i dla sprawy katolickiej czyni dobrze, gdy uświadamia społeczeństwo katolickie o prawdziwym stanie rzeczy i zachęca je do popierania tego rządu w jego dobrych poczynaniach i zamierzeniach. Jestto w każdym razie korzystniejsze, dla Kościoła niż nawoływanie katolików do paktu z Witosem, Kiernikiem, Korfantym, Grabskim itp.“...

O sens listu pasterskiego.

Wobec tego, że rozmaite stronnictwa rozmaicie tłomaczą sens listu pasterskiego, miała odbyć się, jak donosi — „Korespondencja Warszawska“ w tych dniach konferencja pomiędzy wybitniejszymi politykami, a przedstawicielami episkopatu, celem wyraźnego wytłomaczenia intencji Biskupów. Korespondencja nie podaje wyników konferencji, niewiadomo więc czy wiadomość ta polega na prawdzie.

Obdłużenie Polski.

Według obliczeń ministerstwa skarbu, długi wewnętrzne Polski wynosiły do 31 października br. 346.819.200 zł. Długi zaś zagraniczne w przeliczeniu na złote wyrażają się cyfrą 3.252.934.747 zł.

Największą pozycję długów wewnętrznych jest 5 procentowa pożyczka konwersyjna, która obciąża nasz skarb 117.654.712 zł.

Najgłębiej zaś siedzimy w kieszni rządu Stanów Zjednoczonych, któremu jesteśmy winni 1.558.034.000 złotych, nie licząc zadłużenia wobec amerykańskich instytucyj prywatnych oraz pożyczek emisyjnych.

Ogólna zatem suma długów naszego państwa przekracza 3 i pół miljarda złotych.

Rosja o zatargu polsko-litewskim.

Wynik narad genewskich w sprawie zatargu polsko-litewskiego wywołał duże wrażenie w Rosji. Spodziewano się tam, że stanowisko Litwy zostanie przynajmniej w pewnej mierze uwzględnione i dlatego sukces polski przyjęto z dużem niezadowoleniem. Prasa rosyjska nie tai tego i przyznaje, że postanowienie genewskie jest tylko odroczeniem konfliktu, gdyż rezolucja nie dotyczy kwestji Wilna, co do której obydwa rządy mają odmienne punkty widzenia.

Ani monarchiści, ani republikanie.

Na zebraniu prasy centrowej wygłosił kanclerz Marx dłuższą mowę, w której zajmował się sytuacją polityczną w państwie. Mówiąc o partji centrowej zaznaczył, że jest ona stronnictwem konstytucyjnem. Centrum nie jest ani monarchistyczne, ani nie chce być republikańskie. Chce ono zachować konstytucję wejmarską, ponieważ przyszła ona legalnie do skutku i tak formalnie, jak i ze względów moralnych jest obowiązującą. Ponieważ konstytucja ustanawia republikańską formę rządów, przeto centrum uznaje ją.

A więc dwa stołeczki: republikański na teraz — a monarchistyczny na wypadek, gdyby Hohenzollernowie wrócili na tron. Ciekawem byłoby stwierdzić, czy poglądy Marxa podzielają inni wybitniejsi centrowcy?

Zniesienie obszarów dworskich w Prusach.

Sejm pruski uchwalił ostatecznie ustawę, znoszącą obszary dworskie. O ustawę tę toczyli długi czas zaciętą walkę wielcy właściciele ziemscy, pragnący za wszelka cenę utrzymać obszary dworskie (Gutsbezirk), dzięki czemu mieli wiele prerogatyw. W najbliższym czasie ma ministerstwo spraw wewnętrznych wydać odpowiednie rozporządzenie, rozwiązujące obszary dworskie.

O prawo wyborcze kobiet we Francji.

Między rządem a senatem wynikł spór na tle prawa wyborczego dla kobiet przy wyborach samborządowych. Komisja konstytucyjna senatu odrzuciła głosami przeciwko 5 projekt rządowy, wprowadzający powszechne prawo głosowania dla kobiet w samorządach. Pomimo czego rada ministrów większością głosów postanowiła popierać na plenum senatu projekt rządowy. Poincare wystąpi w tej sprawie z przemówieniem w senacie. Senatorowie zwłaszcza na prawicy nie chcą się zgodzić na przyznanie kobietom prawa wyborczego, ponieważ wybory do senatu odbywają się w drodze pośredniej przez instytucję samorządową i w takim wypadku skutki nowego prawa wyborczego na nich przedewszystkiem byłyby wypróbowane.

O zbrojeniach amerykańskich.

Donosiłśmy o olbrzymich zbrojeniach morskich, jakie planowane są przez rząd amerykański. Według ostatnich depesz, prezydent Stanów Zjednoczonych, zgodził się na ten program, ku wielkiemu zdziwieniu tych, którzy uważali go za zwolennika stopniowego rozbrojenia świata. Widocznie przedwczesne ujawnienie tej zgody jest nie na rękę rządowi, gdyż obecnie ogłasza on, że wiadomość ta jest nieprawdziwa. Urząd marynarki nie ukończył jeszcze rozpatrywania ostatecznego programu flotowego. Dopiero po zakończeniu tych prac projekt zostanie przedłożony prezydentowi do zatwierdzenia.

W NIERÓWNEJ WALCE.

85) —o— (Ciąg dalszy).

Wandę nie ciekawiły jakoś stosunki rodzinne jejmości z Osiecka korzystając przeto, że matka wdała się w rozmowę z przygodną znajomą, wyszła do drugiej sali, gdzie mieścił się bufet i gdzie również było pusto. Za ladą tylko siedziała jakaś urżowana dama, stał słuchający jej rozkazów posługacz a przed ladą spacerował wielkiemi krokami pan w mundurze i w czapce sądownika.

Dama robiła pończochę na drutach, posługacz nalewał do pełna dwanaście dużych w jeden rząd ustawionych kieliszków, pan zaś w mundurze i czapce sądownika podchodził zdecydowanie do tej baterji, wysuszał ją całą od ręki, poczem mruczał posługaczowi:

— Nalewaj! — i znowuż zaczynał swoje chodzenie wzdłuż lady tam i z powrotem, jak żołnierz postawiony na warcie.

Wstrętne to było, nie mogła na to patrzeć długo; wychodząc z bufetowej sali jednakże, zapytała z cicha kręcącego się tam posługacza:

— Kto to jest ten pan w mundurze?

Przymrużył oczy, spojrzał na pijaka uważniej.

— To, prosze pani, sędzia śledczy. W Bogorce pijany chłop zabił babę i właśnie on jedzie na śledztwo; na konie jeno czeka.

— Pijanego chłopa będzie sądził pijany urzędnik — pomyślała i wydawało jej się to bardzo charakterystycznem.

Przy stacji kolejowej znajdowała się niewielka osada, bez kościoła, ale za to z cerkwią, pomalowaną w różnokolorowe kratki, paski i kółeczka z kłócących się i rażących oczy ordynarnych barw, wyglądająca jak pisanka wielkanocna, na którą do góry nogami wtłoczono pękaty samowar.

Pop stał przed tym azjatyckim domem Bożym, naród się kupił, gromadzili żołnierze i widowisko to pociągnęło dziewczynę swoją niezwykłością.

Pop miał olbrzymią brodę i wielki, kudłaty łeb, cały w drobniutkich warkoczykach, które ożywiały się dziwacznie przy każdem poruszeniu głowy. Mogłyby czynić wrażenie wężów wokoło twarzy Meduzy, gdyby wplecionemi w nie czerwonemi i zielonemi wstążeczkami nazbyt rażąco już nieprzypominały końskiej grzywy albo i ogona.

Śmieszny był, dziki, jakby jaki Buszmen, albo Nowozelandczyk, głos miał zachrypły, basowy, mówił wolno, z jakąś powagą, niemal w natchnieniu przekładając swoją przemowę cytatami z Pisma świętego po starosłowiańsku, z czego nikt już pewno nic nie rozumiał.

Do uszów Wandy doszły tylko końcowe słowa przewodniej myśli:

— Nie pijetie wodki, bratcy, nie pijetie praklatoj, ibo ja jejo praklinaju, praklinaju, praklinaju!...

Podniósł ręce w górę przy tych słowach dla spotęgowania siły tego przekleństwa odwrócił się od słuchaczy, poprawił swoją „rjase“, znowuż wysunął się na przód wzniesienia przed cerkwią i zaczął już silnym głosem bez cytat:

W stylu urzędowym oznajmił swoim wiernym owieczkom, które zbiegły się tutaj z nieopodal stojących koszar, że w osadzie z woli carskiej otworzony ma być dzisiaj szynk monopolowy. Zachęcił wszystkich do wzięcia udziału w poświęceniu tego szynku, zapewniając, że na tym uroczystym akcie będą i pułkowi zwierzchnicy, oficerowie i sam naczelnik powiatu, a on, ich duchowy batiuszka, dokona święceń i zmówi odpowiednią modlitwę za pomyślność cara i jego carskiego przedsiębiorstwa.

Skończył i znikł we wrotach cerkiewnych, a żołnierstwo moment stało z porostwieranemi gębami.

— Kak tak?... To nie pijetie bratcy, to znown szynok motri?... To praklinaju, to 'swiatit' bude?... Czort ich znajet!...

Większość nie rozumiała z tego, aż z kupy wybiegł zuch z rozbitą siną gębą z fioletowym nosem i naciskając sobie żołnierską czapkę bez daszku na tył głowy, krzyknął na cały głos:

— Durni wy nie chłopcy nie sołdaty! Al nie pamajesz, czto czarskaja wodka bude! Batiuszka nie carskuju proklinał, batiuszka żydowskoju proklinał, a carskuju wodku nada pit'! Prykazano carskuju wodku pit', prykazano pit'!... Idiom, bartcy, idiom!...

XII.

Lipiec szedł ku końcowi gorący parny. Czerskiemu było szczególnie duszno. Co jakie parę kroków przystawał przed wystawami sklepowemi, zdejmował kapelusz i ocierał chustką zroszone czoło.

— Uf!... Powietrza tu trudno złapać, uf!.... Dali Bóg padnę gdzie jeszcze!...

Zawsze był skłonny do apopleksji, silny, krępy, z krótką szyją, nazywany był przez lekarzy „niebezpiecznym“, ale nigdy nie odczuwał tak żaru słonecznego, jak teraz tutaj w mieście. Na wsi u siebie mógł się w każdej chwili ukryć w chłodnym, wilgotnym cieniu, jak mu kiedy przypiekło, to stawał w stodole w pośrodku na przestrzał roztworzonych wrót i przewiewało go zawsze skutecznie. Bah! na wsi, u siebie, ale tu?!...

Od dnia, w którym go wypuszczono z cytadeli, zmuszony pozostać w Warszawie ze względu na różnorodne sprawy, wypływające jedna z drugiej i związane ściśle i bezpośrednio prawie z tem nieszczęśliwem przymusowem opuszczeniem Czerska, doznawał samych prawie tylko niepowodzeń i zmartwień.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Niedziela 18 grudnia

Niedziela czwarta Adwentu.
Swięto Oczekiwania N. M. Panny
Sw. Auksencjusza (bisk. wyzn.)
Sw. Gracjana, (bisk. wyzn. † 251)

SŁOW.: WSZEMIR.

Oczekiwanie Zbawiciela.

Jak pobożni Ojcowie Starego Zakonu z upragnieniem wyglądali za obiecanym Odkupicielem i z tęsknotą wołali: „Spuśćcie rosy Zbawiciela“, tak i my przepędźmy czas adwentowy, pragnąc serdecznie drugiego przyjścia Odkupiciela świata, aby łaskawie wstąpił do duszy naszej, przygotowując Mu drogę do niej przez pokorę, gorliwą pokutę i obietnicę, że wszystkie zaniedbania naprawimy. Jak Marja i Józef zstępującego na ten świat Syna wiecznego Ojca z najgłębszą miłością uczcili i hołd Mu oddali, a przez to nawet ubogą stajenkę w miłe mieszkanie Mu zamienili, i jak Najśw. Dziewica szczególnie przez swe niepokalane poczęcie i czystość bez skazy, którą pomiędzy córami Judei jako lilja pomiędzy cierniem przyświecała, godną się stała być mieszkaniem dla Syna Boskiego, tak i my przez szczery żal i pokutę obmyjmy plamy grzechu i ofiarujmy Jezusowi mieszkanie w komórce serca naszego. Wtedy śpiew Aniołów: „Chwała na wysokościach Bogu, a na ziemi pokój ludziom dobrej woli“ stanie się dla nas rzeczywistością i prawdą. — Podług bardzo ładnego zwyczaju stawiają na Boże Narodzenie drzewka, ozdobione światłami, przy których krewni, przyjaciele i ubodzy radują się z odebranych podarunków. Zawsze zielona jodła jest pięknym obrazem nadziei i wytrwałej, wiernej miłości ku Bogu. Świece na gałęziach przypominają nam światłość świata, która w tej św. Nocy się ukazała i nagrodziła nadzieję i ufność w Boga. Podarunki i owoce na drzewie przedstawiają nam jasno dobrodziejstwo odkupienia naszego, jakoteż miłość do Boga i bliźniego. Krewnych zaś i przyjaciół podarunkami obsypując, nie zapominajmy o biednych, a szczególnie o tych, którzy, gdy my się cieszymy z dzieła Odkupienia, w więzach niewoli szatana pozostają; nie zapominajmy o biednych poganach.

W dniu dzisiejszym obchodzi Kościół św. w Mopsuestji w Cylicji wspomnienie św. Auksencjusza, biskupa; był najpierw żołnierzem pod Licywjuszem, jednakże wolał z wojska wystąpić, niżli składać Bachusowi winogrona w ofierze; później został biskupem a bogaty w zasługi zmarł w końcu śmiercią błogosławioną. — W Tours uroczystość św. Gracjana, którego papież Fabjan wyświęcił na pierwszego biskupa tegoż miasta; cudami wsławiony, zmarł spokojnie w Panu.

Rocznice: 1370 pogrzeb Kazimierza W. — 1438 śmierć Stanisława Ciołka, biskupa poznańskiego. — 1528 sejm w Piotrkowie zapewnia tron Zygmuntowi Augustowi. — 1575 śmierć Marcina Bielskiego, historyka polskiego. — 1601 Jan Zamoiski, hetman wielki koronny, podczas pierwszej wojny szwedzkiej zdobywa twierdzę Wolmar w Inflantach, zabraną przez Szwedów. — 1655 Szwedzi oblegają Częstochowę. — 1768 manifest carycy Katarzyny. — 1778 gwarancja króla pruskiego. — 1794 złożenie broni pod Radoszycami. — 1830 sejm pod laską Ostrowskiego potwierdza dyktaturę Chłopickiego. — 1926 senat przyjął prowizorjum budżetowe.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o godzinie 7,53, zach. o godz. 15.28. — Księżyc wsch. o godz. 1.25, zachodzi o godz. 13,05. — O godz. 7,44 mija księżyc gwiazdę Spika.

Długość dnia wynosi 7 godzin 35 minut.

Dni po N. R. 351, do N. R. 14.

Jutro poniedziałek 19 grudnia: Św. Tymoteusza, diakona, męczennika, i św. Urbana, papieża.

— **Tylko od 15—24 grudnia** przyjmują urzędy pocztowe i listowi przedpłatę na gazetę naszą na kwartał pierwszy lub miesiąc styczeń 1928 r. Ze względu na okres świąteczny uprasza się wszystkich czytelników o przyśpieszenie w tym miesiącu zaabonowania gazety, aby po Nowym Roku nie było przerwy w dostawie. Mamy nadzieję, że dotychczasowi abonenci gazety naszej i nadal pozostaną jej wiernymi przedpłacicielami i czytelnikami. A nadto dołożą wszelkich starań, by liczba czytelników gazety naszej wzrastała w każdej miejscowości i podwoiła się w najkrótszym czasie. Będzie to dla nas najlepszym upominkiem gwiazdkowym!

— **Ferje świąteczne w szkołach.** Z dniem 21 grudnia rozpoczną się ferje w szkołach średnich i trwać będą do 2-go stycznia 1928 r. włącznie. Tym sposobem ferje szkolne trwać będą tylko 11 dni. Lekcje rozpoczną się 3 stycznia.

— **Przedłużenie zasiłku dla bezrobotnych.** Ministerstwo pracy w porozumieniu z ministrem skarbu i spraw wewnętrznych zarządziło przedłużenie na grudzień państwowej akcji pomocy doraźnej dla bezrobotnych, którzy wyczerpali zasiłki z funduszu bezrobocia.

— **W sprawie zasiłków dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia.** W nr. 109 Dz. U. ukazało się rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych w sprawie zasiłków dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe.

Prawo do zasiłku przysługuje żonie, dzieciom ślubnym i nieślubnym do 16 r. życia, rodzicom i dziadkom. Rodzina powołanego na ćwiczenia niema prawa do zasiłku, o ile otrzymuje płacę czy zarobek lub z jakiego innego powodu nie doznaje w swych dochodach istotnego uszczerbku.

Zasiłek przysługuje za cały okres ćwiczeń t. j. od dnia odejścia do dnia następnego po zwolnieniu.

— **Długotrwałe mrozy,** panujące u nas, wynikają z tego, że Polska znajduje się pod wpływem wysokiego ciśnienia, które już od przeszło tygodnia utrzymuje się nad wschodnią Polską, Ukrainą i Rosją zachodnią. Mrozy te zasiewom nie grożą, ziemię bowiem pokrywa powłoka śnieżna.

— **Urlopy świąteczne w wojsku.** Minister spraw wojskowych wydał rozkaz o ferjach świątecznych w wojsku. 50 procent oficerów i 10 procent szeregowych będzie mogło korzystać z 5-dniowych urlopów świątecznych w dwu turach: od 22 do 27 włącznie i od 29 grudnia do 3 stycznia 1928 r. Biura wojskowe będą nieczynne od godz. 12 w południe 24 do 26 grudnia.

Województwo Śląskie

* **Egzaminy dzieci na G. Śląsku.** Jak swojego czasu donosiliśmy — na Górnym Śląsku odbywają się egzaminy dzieci, zgłaszających się do szkół mniejszościowych. Egzaminy te wywołane zostały faktem, że do szkół niemieckich zapisano wiele dzieci polskich, które nie władają językiem niemieckim.

Niemcy doniosły Radzie Ligi Narodów, że przeciwko orzeczeniu p. Urruti, członka Rady Ligi, który wydał odnośną decyzję w sprawie zarządzenia egzaminów zwrócą się do Trybunału w Hadze celem wyjaśnienia prawniczej strony zagadnienia.

Rada Ligi przyjęła do wiadomości deklarację ministra Stresemanna w tej sprawie, zastrzegając jednocześnie, iż do czasu wydania definitywnej opinji Trybunału Haskiego, będące obecnie w toku egzaminy na rok szkolny 1927/28 będą nadal prowadzone, a dzieci w wyniku tych egzaminów będą przydzielane do szkół większościowych lub mniejszościowych.

* **Odczyty religijne przez radjo katowickie.** Z inicjatywy Ligi Katolickiej w Katowicach radjostacja katowicka nadaje co niedzielę o godz. 14-tej odczyty religijne. Dotychczas wygłoszono odczyty: „Cześć św. Patronów polskich“ i „Rola Kościoła w rozwiązaniu zagadnienia społecznego“. Prócz tego co dwa tygodnie są transmitowane nabożeństwa z katedry katowickiej lub poznańskiej.

* **Uczczenie zasług Górnoślązaka księdza-patrjoty w Stanach Zjednoczonych.** Wychodztwo polskie w Ameryce ma między swymi pierwszymi pionierami niezwykle wybitne jednostki, o których pamięta i którym pomniki buduje. Do takich należał zmarły już ksiądz Jan Pitas, założyciel kolonji polskiej w Buffalo i najstarszej jej parafji świętego Stanisława, kapłan niezwykle zasłużony i ceniony przez całe wychodztwo. Obecnie w kościele tym oraz na cmentarzu św. Stanisława umieszczone zostały w dniu 14 grudnia, jako w czternastą rocznicę jego zgonu dwie wspaniałe tablice pamiątkowe. Uroczystości tej dokonał obecny proboszcz parafji św. Stanisława i bratanek zmarłego, ks. prałat dr. Aleksander Pitas, jeden z najzasłużeńszych kapłanów dzisiejszego wychodztwa. Ks. Pitas pochodzi z Górnego Śląska z Wielkich Piekar.

Z Katowickiego.

Katowice. (Przed wyborami do sejmu i senatu). W związku ze zbliżającemi się wyborami do sejmu i senatu, magistrat miasta Katowic podzielił miasto na 42 obwody głosowania. Szczegóły w obwieszczeniach.

— (Pociąg motorowy Katowice - Kraków). Z dniem 20 grudnia katowicka dyrekcja kolejowa uruchamia na odcinku Katowice-Kraków nadzwyczajny pociąg motorowy, który przebiegać będzie całą odległość w ciągu półtorej godziny.

— (Posiedzenie rady miejskiej) odbyło się w czwartek, dnia 15 bm. Rada wybrała dwóch członków i dwóch zastępców do okręgowej komisji wyborczej i po trzech członków i po tyluż zastępców do każdej obwodowej komisji wyborczej, których w obwodzie Wielkich Katowic jest 42. Postanowiono, że do komisji okręgowej wybierze się wspólnie na członków jednego Polaka i jednego Niemca, tak samo co do zastępców. Wybrani zostali jednogłośnie na członków okręgowej komisji wyborczej adwokat Bolesław Mroczkowski i radca miejski Jan Schmiegel, zastępcami kupiec Wincenty Czaplicki i urzędnik W. Majowski. Dalszy porządek obrad był krótki, obejmował 7 wniosków zwyczajnych i 3 nagłe. Najprzód załatwiono ostatecznie sprawę, wlokącą się od kilku lat: sprzedaż terenu miejskiego pod budowę gmachu szkoły policyjnej. Dalej wybrano członków do komisji budowy pomnika Adama Mickiewicza. Żywszą dyskusję wywołała sprawa bezpłatnego odstąpienia województwu gruntu miejskiego przy ulicy Wojewódzkiej (naprzeciwko gmachu województwa) i przy ul. Krasińskiego wartości około 1½ miljona złotych pod budowę szkoły technicznej wraz z pracowniami. Sprawę tę uchwalono w myśl magistratu, tj. by się w zamian domagać od województwa pomocy większej na utrzymanie szkół komunalnych, względnie upaństwowienia miejskich szkół wydziałowych. Z wniosków nagłych załatwiono sprawę wydzierżawienia miejskiej hali wystawowej przy

Parku Kościuszki i sprawę zbadania warunków zakupna kamieni do brukowania ulic. Posiedzenie zamknął prezes dr. Dąbrowski z życzeniami szczęśliwych świąt dla członków rady i magistratu.

— (Z przychodni przeciwgruźliczej). Z powodu odnowienia lokalu, przychodnia przeciwgruźlicza w Katowicach będzie zamknięta od 16 do 31-go grudnia.

— (Przemysł górniczy w Polsce). Pod tym tytułem wygłosi wykład prezes Stow. inżynierów i techników na G. Śląsku p. inż. Górkiewicz w auli gimnazjum państw. w Katowicach przy ul. Mickiewicza w sobotę 17 grudnia rb. o godz. 7.30 wieczorem.

— (Z teatru marjonetek „Miniatury"). Ostatnie dwa przedstawienia teatrzyku „Miniatury" odbędą się w sali „Domu Żołnierza Polskiego" dziś w sobotę, dnia 17 bm. i niedzielę, dnia 18 bm. o godz. 4-ej po południu. „Kotek Marcysi" to sztuczka która zachwyci dziatwę swą barwnością i żywą akcją. Bilety sprzedaje kasa przy wejściu na salę, od godz. 3-ej po południu.

— (Kradzież pieniędzy). Dnia 15 bm. o godzinie 15-ej skradł nieznany sprawca z niezamkniętego biura przy ul. Młyńskiej 16 list z kwotą 890.— zł. Dochodzenia za sprawcą w toku.

— (Samochód wjechał do sklepu). W ubiegły czwartek o godzinie 2-ej po południu zdarzył się tu niezwykły wypadek. Samochód wjechał do sklepu przez szybę wystawową przy ul. Plebiscytowej nr. 13.

Siemianowice w Katowickiem. (Przemysł górniczy w Polsce.) Pod tym tytułem wygłosi wykład w Siemianowicach dnia 19 w poniedziałek o godzinie 7 wieczorem w lokalu T. C. L. w Siemianowicach staraniem prezesa T. C. L. pana posła Pronobisa, członka Stow. inż. i techników na Górnym Śląsku.

Chorzów w Katowick. (Znalezienie zwłok dziecka). Dnia 15 bm. znaleziono w połowie drogi polnej, prowadzącej z placu Piastowskiego w Chorzowie do lasu chorzowskiego, pod znajdującym się tam mostem zwłoki dziecka płci męskiej, liczącego około 14 dni. Jak dochodzenia ustaliły, zwłoki dziecka znajdowały się tam od trzech dni. Zwłoki te odstawiono do szpitala gminnego w Chorzowie. Dalsze dochodzenia w toku.

Z Świętochłowickiego.

Król. Huta. (L. O. P. P. w Król. Hucie) urządza dnia 18 grudnia 1927 o godzinie 2 po południu w sali hotelu „Hrabia Reden" wielką wentę świąteczną na wygrane, na które składają się: 1 świnia, 25 tonn węgla, 20 centn. ziemniaków, 20 centn. żyta, szynki, kiełbasy, wina, wódki i inne cenne przedmioty, ofiarowane przez P. T. Obywateli. Podczas ciągnienia koncertuje orkiestra Polskich Kopalń Skarbowych. Wstęp na salę 30 groszy. Cena losu 50 groszy. Losy wcześniej do nabycia w składzie cygar J. Dinges w Król. Hucie, ul. Wolności 9. Fanty wydaje się natychmiast przy ciągnieniu. Ziemniaki, żyto i świnia wydane zostaną dnia 19 grudnia 1927 od godz. 12—1 na podwórzu „Skarboferme" Król. Huta, Rynek 15. Na ziemniaki i żyto należy przynieść worki. Fanty nie podjęte do dnia 19 grudnia br. do godz. 6 wieczór przepadają na korzyść L. O. P. P. Posiadaczy losów prosimy o obecność przy losowaniu, gdyż specjalna tabela wygranych wydaną nie będzie.

— (Dodatkowe zebrania kontrolne) odbędą się dnia 20 grudnia br. punktualnie o godzinie 8 przed południem w sali p. Brandla (Góra Redena) i to dla szeregowych rezerwy (kat. A) i pospolitego ruszenia z bronią (kat. C) dla roczników 1901, 1899 i 1887 obowiązkowo, którzy w październiku br. do zebrań kontrolnych nie stawali oraz tych roczników 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1986, 1897 i 1898, którzy w latach 1925 i 1926 byli obowiązani do zebrań kontrolnych, lecz z jakichkolwiek powodów obowiązku tego dotychczas nie spełnili. Książeczki wojskowe oraz karty mobilizacyjne należy przynieść ze sobą.

— (Nieszczęśliwy wypadek). Dnia 15 bm. otruł się gazem niejaki Józef Drobny, lat 15 z Chropaczowa, uczeń rzeźniczy, zatrudniony u rzeźnika Weigla Maksa ul. Redena 1. Jak zeznaje rzeźnik Weigel, samobójstwa nie popełnił, lecz w wypadku tym zachodzi nieszczęście. Dalsze dochodzenia w toku.

— (Tragiczny wypadek). Na schodach, prowadzących z ulicy Bytomskiej do poczty pośliznął się i upadł żołnierz 75 pułku piech., łamiąc kręgosłup. Nieszczęśliwego odwieziono do szpitala miejskiego. Nadmienić wypada, że schody te są dla przechodniów niebezpieczne. Nikt się nie troszczy zimową porą w czasie mrozów o ich posypywanie czy też czyszczenie ze śniegu i lodu. Chyba zarząd miasta w przyszłości nie zaniedba obowiązku zgarniania śniegu i posypywania piaskiem schodów.

Chebzie w Świętochłowickiem. (Rabunek). Dnia 15 bm. o godz. 6.45 nieznani dwaj sprawcy dokonali napadu rabunkowego na kopalni Pawła w Chebziu na nadgórnika Pawła Hyrtka, któremu wyrwali tekę, w której znajdowało się 51 woreczków papierowych z pieniądzmi w kwocie 3195.— zł. do wypłaty robotnikom, zatrudnionym w firmie Długołęcki Stanisław z Katowic. Sprawcy po dokonanym rabunku zbiegli w kierunku Chropaczowa.

Z Pszczyńskiego.

Pszczyna. (Konferencja rodzicielska.) W niedzielę, dnia 18 grudnia br. odbędzie się w państwowem gimnazjum w Pszczynie konferencja rodzicielska (wywiadówka) po nabożeństwie szkolnem o godzinie 9.30 do południa. (z)

— (Z życia harcerskiego.) W poniedziałek, dnia 12 grudnia br. odbyła się w świetlicy VIII drużyny harcerskiej w Pszczynie odprawa drużynowych hufca pszczyńskiego pod przewodnictwem nowowybranego komendanta hufca p. Macieiczyka, nauczyciela w Pszczynie. Omawiano sprawy dotyczące hufca. (z)

Mikołów w Pszczyńskiem. (Targ na konie i bydło.) Następny targ na konie i bydło odbędzie się w mieście Mikołowie w środę, dnia 21 grudnia br.

— (Konfiskata towarów tytoniowych.) W ubiegłych dniach udało się policji mikołowskiej w mieszkaniu Ksiuków (ulica Szpitalna) skonfiskować większą ilość towarów tytoniowych, przemyconych z Niemiec.

— (Poradnia dla matek karmiących.) Począwszy od dnia 16 grudnia w każdy piątek będzie otwarta w zakładzie św. Józefa od godziny 11—12 publiczna poradnia dla matek karmiących.

Mikołów w Pszczyńskiem. (Aresztowanie włamywaczy.) W tych dniach aresztowano tu niejakiego Józefa Baderę i Maksymiljana Klimańca za szereg kradzieży. Ostatnio włamali się obai do domu towarowego w Łaziskach Średnich, skąd skradli wielką ilość towarów. Rzeczy skradzione zostały częściowo odebrane.

Kobielice w Pszczyńskiem. (Bezczelna kradzież.) Niejaki Jan Kokot z Pszczyny jechał furmanką do Kobielic w towarzystwie swojej żony. Na drodze spotkał kilku osobników, którzy bez wszystkiego wsiedli na wóz. W czasie jazdy jeden z nich skradł żonie Kokota 220 złotych z kieszeni. Sprawcy się ulotnili.

Góra w Pszczyńskiem. (W sprawie zaaresztowania Domżoła.) Przed kilku dniami pisaliśmy o aresztowaniu gospodarza Domżoła, który trudnił się kradzieżą trzody chlewnej u okolicznych gospodarzy. Łup złodziejski bił u siebie w domu i sprzedawał mięso z ubitych sztuk. Między innemi Domżoł skradł Józefowi Jeczmionce z Bojszów Dolnych wieprza wartości 400 złotych. Zabitego wieprza zwrócono poszkodowanemu, a Domżoła nie minie zasłużona kara za te i inne kradzieże.

Z Rybnickiego.

Paruszowiec pod Rybnikiem. (Elektryfikacja.) Magistrat rybnicki zamierza przystąpić w krótkim czasie do elektryfikacji przedmieść Paruszowca i Ligoty Rybnickiej.

Żory w Rybnickiem. (Wizytacja kościelna.) W ubiegłą środę odbyła się tu wizytacja kościelna przez ks. kanonika Lossa z Pawłowic.

Knurów w Rybnickiem. (Gwiazdka dla bezrobotnych i ubogich.) Na ostatniem posiedzeniu rady gminnej uchwalono gwiazdkę dla bezrobotnych w wysokości od 10 do 35 złotych, zależnie od stanu rodziny, oraz dla ubogich korzystających z kasy gminnej w wysokości 2-miesięcznych wsparć. Wydatek ten wynosi dla kasy gminnej 5 tysięcy złotych. Prócz tego ubodzy gminy otrzymają po 10 centnarów węgla, który gmina dzięki staraniom naczelnika gminy Mrozka otrzymała od generalnej dyrekcji Skarboferme.

Z całej Polski.

Żyrardów. (Straszne nieszczęście kolejowe.) W sobotę wieczorem kurjer, idący z Warszawy do Katowic wpadł pod Żyrardowem na przejeżdżający autobus. Dwie osoby są zabite, 13 odniosło ciężkie obrażenia, 3 osoby lżejsze.

Bydgoszcz. (Tragiczną śmiercią) zginął zatrudniony w tutejszych warsztatach kolejowych 19-letni ślusarz Bernard Górski. Zajęty był on przy naprawie transmisji i w czasie jej próbnego rozpędzania pochwyciła go i zabiła na miejscu.

Giełda pieniężna i towarowa.

Katowickie kursy bankowe
z dnia 16 grudnia 1927 r.

Płacono: za 100 złotych 46.92 marek niemieckich; za 100 marek niemieckich 213.20 złotych; za dolara amerykańskiego 8.91¾ złotych; za 100 franków szwajcarskich 172,45 złotych.

Waluty zagraniczne na giełdzie warszawskiej
w dniu 15 grudnia 1927 r.

Płacono: za dolara amerykańskiego 8.88 złotych; za funt szterlingów angielskich 43.42 złotych; za 100 franków francuskich 35,05 złotych; za 100 szylingów austrjackich 125,42 złotych; za 100 koron czeskich 26.35 złotych; za 100 lirów włoskich 48,29 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171,75 złotych; za 100 guldenów holenderskich 359,50 złotych.

Rozpowszechniajcie naszą gazetę!

Ostatnie telegramy.

J. E. ks. kardynał Hlond u Ojca Świętego.

Rzym. (PAT.) Ojciec Św. przyjął d. 16. bm. na posłuchaniu J. E. księdza Kardynała dra. Hlonda.

W rocznicę śmierci śp. prezydenta Narutowicza.

Katowice. (PAT.) W kościele katedralnym św. Piotra i Pawła odprawione zostało d. 15. bm. uroczyste nabożeństwo żałobne za duszę pierwszego Prezydenta Rzplitej śp. Gabryela Narutowicza. Mszę św. odprawił wikarjusz katedralny ks. Woźnica. P. wojewodę śląskiego zastępował naczelnik wydziału prezydjalnego Województwa dr. Saloni, z ramienia wojskowości zjawił się dowódca dywizji piechoty pułk. Schilling. W nabożeństwie wziął udział prócz tego udział: konsul francuski p. Terver, zastępca prezydenta Komisji Mieszanej dr. Vetterli, oraz przedstawiciele władz i urzędów.

Równocześnie odprawione zostały modły w żydowskiej synagodze.

Stresemann w Królewcu.

Królewiec. (WTB.) Niemiecki minister spraw zagranicznych, Dr. Stresemann przybył w piątek do Królewca; gdzie na dworcu witali go przedstawiciele prowincji wschodnio-pruskiej, policji i Deutsche Volkspartei.

Powiększenie niemieckiej floty wojennej.

Berlin. (WTB.) Ustalony został program rozbudowy niemieckiej floty wojennej. Według tego programu w ciągu 12 do 15 lat zbudowanych ma być 8 wzgl. 9 małych pancerników oraz kilka torpedowców.

Dwie nowe partje niemieckie na Śląsku Niemieckim.

Wrocław. (WTB.) Z względu na wybory, których spodziewać się można w ciągu następnego roku 1928, śląski Bauernbund w Lignicy omawiał powołanie do życia samodzielnej niemieckiej partji chłopskiej. Również w Dobrodzieniu na Śląsku Opolskim utworzono nową partję niemiecką, która pod nazwą „Deutscher Ostbund" zamierza skupić koło siebie uchodźców śląskich.

Rozprawa karna przeciw „Weltbühne".

Berlin. (PAT). Dnia 16 bm. rozpoczęła się przed sądem ławniczym w Berlinie rozprawa karna przeciwko wydawcy niemieckiego tygodnika radykalno pacyfistycznego „Weltbühne", oraz przeciwko współpracownikowi tego pisma, oskarżonym przez Ministerstwo Reichswehry o rzekomą obrazę czci, popełnioną przez zarzucenie oficerom w czynnej służbie współdziałanie w samosądach Reichswehry.

Ponowny wybór Lloyd Georga.

Londyn. (WTB.) Parlamentarna frakcja liberałów angielskich ponownie wybrała Lloyd Georga na swego przewodniczącego.

Francja a węgiel angielski.

Paryż. ((PAT). Zgodnie z porozumieniem, zawartem w Genewie podczas konferencji w sprawie zniesienia ograniczeń wwozu i wywozu, Francja wniosła zakaz wwozu węgla angielskiego. Termin wprowadzenia tego postanowienia w życie nie został jeszcze ustalony.

Pogłoski o ustąpieniu rządu rumuńskiego.

Bukareszt. (PAT.) Zaprzeczają tu z kół oficjalnych doniesieniom dzienników opozycyjnych, jakoby gabinet miał podać się do dymisji, oraz jakoby nastąpić miały zmiany w rządzie. Gabinet Bratianu pozostanie w obecnym składzie aż do przeprowadzenia programu swej pracy.

Reforma duńskiej ordynacji wyborczej.

Kopenhaga. (WTB). Rząd w sejmie duńskim przedłożył dnia 16 bm. projekt ustawy o zmianie ordynacji wyborczej. Projekt przewiduje obniżenie liczby posłów z 149 na 121, podzielenie kraju na 81 okręgów wyborczych, z których każdy wybierze po jednym pośle oraz zaprowadzenie 40 mandatów nieokręgowych, z których według zasad proporcjonalności przyznane mają być mandaty dodatkowe tym listom, które w okręgach uzyskały stosunkowo największą liczbę głosów.

16-ta Loterja Państwowa

2-ga klasa — 2-gi dzień.

Główniejsze wygrane.

30.000 zł nr. 95 441.
15.000 zł nr. 17 234.
1000 zł n-ry 10 099, 33 550.
500 zł n-ry 52 739, 120 261.
300 zł n-ry 56 688, 94 725, 99 161.
250 zł n-ry 34 754, 97 688, 102 112.
200 zł n-ry 24 374, 48 467, 49 471, 54 258, 65 420, 65 690, 70 697, 81 091, 87 062, 90 662, 6476, 104 377, 105 364, 108 140, 114 576.

Teatr Polski w Katowicach

„Miłość czuwa".

Znakomita komedja w 4 aktach Flersa i Caillaveta „Miłość czuwa", która na premjerze dzięki znakomitej grze całego zespołu z pp. Bohdańską, Ludwiżanką, Orzecką, Mazankiem, Pawłowskim, Wiśniewskim i Zonerem na czele zdobyła wielki sukces ukaże się po raz trzeci w sobotę dnia 17 bm.

Niedzielne popołudniowe przedstawienie popularne.

W niedzielę dnia 18 bm. o godz. 3.30 po południu odegraną będzie przepiękna opera L. Różyckiego „Casanova". Ceny miejsc zniżone. Bilety należy wcześniej rezerwować w kasie Teatru.

„Miłość czuwa".

W niedzielę wieczór po raz czwarty komedja w 4 aktach Flersa i Caillaveta „Miłość czuwa" w premjerowej obsadzie.

Noc Sylwestrowa w Teatrze Polskim.

Zwyczajem wielkich miast Teatr Polski w Katowicach urządza w dzień Sylwestra dnia 31 grudnia „Noc Sylwestrową" urozmaiconą bogatym programem artystycznym i mnóstwem niespodzianek. Niewątpliwie Noc Sylwestrowa w Teatrze Polskim zgromadzi elitę inteligencji w salonach Teatru. Zamówienia na bilety już przyjmuje kasa Teatru telefonem 24.48.

„Aida".

Ostatnie przedstawienie „Aidy" przed świętami odbędzie się w czwartek 22 grudnia rb. Bilety należy wcześniej rezerwować w kasie Teatru.

REPERTUAR:

Sobota, dnia 17 bm. „Miłość czuwa".

Niedziela, dnia 18 bm. „Casanova" po południu o godz. 3.30.

Niedziela, dnia 18 bm. „Miłość czuwa" wieczorem.

Teatr Polski na prowincji.

Poniedziałek, dnia 19 bm. „Aida" w **Bielsku**.

Poniedziałek dnia 19 bm. „Urwis" dwa przedstawienia, po południu i wieczór dla młodzieży szkolnej w **Nowym Bytomiu**.

Program radjowy.

Niedziela 18 grudnia.

Katowice fala 422 m.
12,10 Transmisja koncertu z Filharmonji warszawskiej — 14,00 Odczyt religijny: Katolicyzm wygłosi ks. prałat Kapica — 14,25 Odczyt rolniczy — 15,00 Transmisja z Warszawy — 17,20 Rozmaitości — 17,40 Transmisja audycji literackiej z Warszawy — 18,45 Odczyt: Barania Góra, źródło Wisły — 19,10 Odczyt: Życie w morzach — 19,35 O humorze śląskim mówić będzie profesor Stanisław Ligoń — 20,30 Koncert zbiorowy radjostacji polskiej — 22,30 Koncert z kawiarni „Atlantic".

Warszawa fala 1.111 m.
12,10 Koncert z Filharmonji warszawskiej — 14,00 do 15,00 Odczyty — 15,15 Koncert z Filharmonji — 17.20 Rozmaitości — 17,40 Audycja literacka 18,45 Transmisja z Krakowa — 19,10 do 20,10 Odczyty — 20,30 Koncert zbiorowy radjostacji polskich — 22,20 Komunikat sportowy — 22,30 Transmisja muzyki tanecznej.

Kraków fala 545 m.
10,15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej — 12,00 Transmisja hejnału z wieży Marjackiej — 12.10 Transmisja koncertu z Filharmonji warszawskiej — 14,00 do 14.50 Pogadanki dla rolników — 15,15 Transmisja z Filharmonji warszawskiej — 17,20 Rozmaitości — 17,40 Transmisja audycji literackiej z Warszawy — 18,45 Odczyt: Hetman Jan Tarnowski — 19,10 Wieczór autorski — 19.35 Transmisja odczytu z Warszawy — 20,00 Transmisja z wieży Marjackiej i komunikat sportowy — 22,30 Zradjofonizowana opera Humperdincka: „Jaś i Małgosia" — 22,30 Transmisja taneczna.

Poznań fala 344.8 m.
10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej — 12,00 do 12,50 Odczyty z działu rolniczego 13,00 Koncert orkiestry kolejowej — 15,15 Transmisja koncertu z Filharmonji warszawskiej — 17,40 Transmisja koncertu polskiego radja z Warszawy 18,30 Audycja dla dzieci — 19.10 do 20.25 Odczyty 20,30 wieczór życzeń — 22,30 Transmisja muzyki tanecznej.

Wrocław fala 322.6 m.
Gliwice fala 250 m.
11,00 Nabożeństwo katolickie — 14,10 Program dla rolnika (Transmisja z Gliwic) — 15,20 Bajki — 16.10 Koncert — 18,00 Płyty gramofonowe — 20.15 Transmisja z sali koncertowej: Oratorjum świąteczne Bacha.

Berlin fala 483.9 m.
9,00 Nabożeństwo — 11,30 Poranek muzyczny — 14,30 Program dla filatelistów — 15,00 Odczyt rolniczy — 16,30 Koncert — 21.00 Wieczór pod tyt. „Narodzenia Chrystusa" — 22,30 Muzyka taneczna.

Wiedeń fala 217.2 m.
10,30 Koncert (Organy i skrzypce) — 11.00 Koncert orkiestry symfonicznej — 15.30 Opera komiczna w trzech aktach „Mularz i ślusarz" — 20,00 Farsa w trzech aktach „Hanfi Huckebein".

Poniedziałek 19 grudnia.

Katowice, fala 422 m.
15,00 Komunikat polskiego związku zrzeszeń gospodarczych województwa śląskiego — 16.40 Wykład języka polskiego (kurs niższy) — 17,05 Komunikat izby rolniczej — 17,20 do 19,00 Transmisja z Warszawy — 19.00 Komunikaty — 19.15 Rozmaitości — 19,35 Odczyt — 20,30 Transmisja koncertu z Warszawy — 22,00 Komunikaty.

Warszawa, fala 1,111 m.
15,00 Komunikat meteorologiczny i gospodarczy — 16,40 Przegląd najnowszych wydawnictw — 17.20 Odczyt: Higjena i medycyna szkolna w Polsce w ostatnim dziesięcioleciu — 17,45 Program dla najmłodszych — 18,15 Transmisja muzyki tanecznej 19,05 Komunikat rolniczy — 19,15 Rozmaitości — 19,35 Lekcja kursu elementarnego języka francuskiego — 20.30 Koncert wieczorny.

Kraków, fala 545 m.
12,00 Transmisja hejnału z wieży Marjackiej oraz koncert z płyt gramofonowych — 17,45 Bajki dla dzieci — 18,15 Transmisja z Warszawy — 19,05 Transmisja komunikatu rolniczego — 19,15 Rozmaitości — 20,00 Transmisja hejnału z wieży Marjackiej i komunikaty sportowe — 20,30 Transmisja z Warszawy.

Poznań, fala 344,8 m.
12,45 Koncert południowy. W przerwie koncertowej notowania giełdy zbożowej i towarowej — 14,00 Giełda pieniężna — 17.20 Transmisja z Warszawy — 17,45 Koncert orkiestry „Bratniej Pomocy" — 19,10 Pogadanka w języku francuskim — 20,00 Komunikaty gospodarcze — 20.20 Recital organowy ku czci Mieczysława Służyńskiego — 22,30 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 322,6 m.
Gliwice, fala 250 m.
13,45 Koncert — 15,45 Koncert popularny — 17,30 Program dla rodziców — 19.20 Transmisja z opery berlińskiej.

Berlin, fala 483.9 m.
16,00 Odczyt filmowy — 17,00 Koncert — 19,30 Transmisja z opery — 22,30 Koncert.

Wiedeń, fala 217,2 m.
11,00 Koncert poranny — 16,15 Koncert popołudniowy — 17,45 i 18,15 Odczyt — 19,30 Transmisja z opery „Cyganerja".

CZASOPISMA.

„Iskry", tygodnik ilustrowany dla młodzieży, rozpoczęły VI rok swego istnienia. Nr. 1, gwiazdkowy, wyszedł w zwiększonej objętości z barwną okładką, przynosząc niezwykle bogatą treść, m. in. kilka wzruszających opowiadań świątecznych. W Nr. 1 rozpoczyna się powieść Z. Dromlewiczowej o „Dziecku kina", oraz Zbigniewa Zaniewickiego wspomnienia z młodzieńczej wyprawy „W poprzek Atlantyku". Nowy numer daje dowód stałego doskonalenia się tego świetnego pisma dla starszej młodzieży.

Nadesłane.

Z radością należy powitać powstanie nowej polskiej placówki handlowej w Katowicach. Jest nią D./H. F. Magdziarz i P. Kowalski, konfekcja damska i męska, przy ulicy Mickiewicza 1 na pierwszem piętrze. Dzięki energji kierowników, firma jest w stanie dostarczyć najlepsze materjały po niebywale niskich cenach, o czem osobiście przekonaliśmy się. Wprowadzona przez firmę sprzedaż na **raty** po cenach gotówkowych, pozwoli pracującym rzeszom ubrać się odpowiednio, nie przepłacając za ubrania niesumiennym pośrednikom.

Myślimy, że może nakoniec ustanie wędrówka śląskiego robotnika do Sosnowca, gdzie za swoje pieniądze nabywał dotychczas tandetę.

Szczęść Boże nowej placówce!

Czytelnik.

Uratowany.

Ona do męża: Krawcowa posyła list z zawiadomieniem, że przed zapłaceniem starego rachunku nie uszyje mi żadnej nowej sukni.

On: Naprawdę? Jaka ona miła! Zaraz poślę jej list z podziękowaniem.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik" spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.

!! Agitujcie za naszą gazetą !!